

Viite: 24.2.2021 allekirjoittaneelle sähköpostitse toimitettu Savonlinnan kaupunginhallituksen 22.2.2021 kokouksen pöytäkirjan ote

Savonlinnan kaupunginhallitukselle

Kaupunginhallituksen pyytää allekirjoittaneelta kuntalain 85 § mukaista selitystä kaupunginhallituksen kokouksessa 22.2.2021 § 72 asiakohdan "liitteenä A olevassa lausunnossa esitetyistä kaikista seikoista". Kaupunginhallituksen päätökseen sisältyvät muut selitysvaateet eivät kohdistu allekirjoittaneeseen.

Kuntalain 85 § mukaista selityspyyntöä ei ole yksilöity muutoin kuin viittaamalla em. liitteenä A olevaan lausuntoon ja siinä esitettyihin kaikkiin seikkoihin.

Hallintolain 36 § mukaan (kuten Pekka Viljasen 4.2.2021 muistiossakin todetaan) "Asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Kuulemista koskevassa pyynnössä on tarvittaessa yksilöitävä, mistä seikoista selitystä pyydetään. Asianosaiselle on toimitettava kuulemisen kohteena olevat asiakirjat alkuperäisinä tai jäljennöksinä taikka varattava muutoin tilaisuus tutustua niihin."

Kaupunginhallitus on antanut kirjallisen selityksen antamiselle aikaa 10.3.2021 saakka eli päätösajankohdasta 16 vrk ja tiedoksisaannosta 14 vrk. Käsillä olevassa asiassa allekirjoittaneen moitteen alaisen toimintana on Viljasen muistion mukaan pidettävä riittämättömän lyhyen ajan antamista kaupunginjohtajalle lausunnon antamista varten. Pidän kyseenalaisena, että nyt selityksen jättämiselle minulle annettua aikaa voitaisiin pitää vähemmän moitittavana kuin vastaavan kirjallisen lausunnon antamiselle annettua 14 vrk aikaa kaupunginjohtajalle, varsinkin kun osaltani kysymyksessä on luottamushenkilö (Viljasen mukaan maallikko, jolle ei ole säädetty mitään pätevyysvaatimuksia) ja vastaavasti kaupunginjohtaja on ammattitaitoinen virkamies.

Päätöksessä viitattu liite A on hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimuksen pyytämä lausunto rikos- ja prosessioikeuden eläkkeellä olevalta professori Pekka Viljaselta. Ko. lausunto sisältää hyvin monia seikkoja. Ongelmalliseksi ja lähes mahdottomaksi selityksen antaminen kaikkiin siinä esitettyihin seikkoihin tekee se, että vastoin hyvää hallintomenettelyä lausunnon perusteen osalta siinä viitataan lukuisiin käytettävissä olleisiin asiakirjoihin, joita ei ole kuitenkaan yksilöity. Tältä osin on mahdotonta ottaa kantaa niissä esillä oleviin asioihin. Ainoa lausunnossa yksilöity asiakirja on kaupunginjohtaja Janne Laineen päiväämätön 27-sivuinen selvitys. Tätäkään kyseistä asiakirjaa ei ole liitetty lausuntoon tai kaupunginhallituksen kokouksen esityslistaan, ei myöskään pöytäkirjaan.

Pekka Viljanen toteaa lausunnossaan, että "Jokaiselle maallikollekin täytyy olla itsestään selvää, että tehtävän päätöksen pohjana olevan asiakirjan tulee olla kaikkien

päätöksentekuelimen jäsenten käytettävissä ennen päätöksentekoa." Mikäli näin ei ole, Viljasen mukaan "Näin meneteltäessä on tehty aivan perustavanlaatuinen virhe."

Pekka Viljanen kiinnittää lausunnossaan huomiota siihen, että toisin kuin ns. maallikkoina toimivat luottamushenkilöt, joille "ei ole säädetty mitään erityisiä pätevyysvaatimuksia", esittelijöinä toimivien virkamiesten osalta voivat luottamushenkilöt lähtökohtaisesti luottaa siihen, että heidän esityksensä ovat lain mukaisia.

Edellä olevan osalta totean, että kaupunginhallituksen 22.2.2021 § 72 päätöksen perustana olevat asiakirjat eivät ole Viljasen lausunnonkaan mukaisesti olleet lain edellyttämällä tavalla käytettävissä. Päätöksen selitysosassa todetaan päätösesityksen perusteeksi asianajaja Antti Vainion muistio. Kyseistä muistiota ei ole liitetty esityksen eikä päätöksen asiakirjoihin eikä se siten ole ollut käytettävissä. Päätöksen keskeisenä perusteena olevia Pekka Viljasen lausunnossa mainittuja nimeämättömiä asiakirjojakaan ei ole ollut mahdollista nähdä eikä edes nimettyä keskeistä asiakirjaa eli kaupunginjohtaja Janne Laineen päiväamätöntä muistiota. Ko. muistio on toimitettu Pekka Viljaselle, mutta ei varsinaisille päätöksentekijöille eli kaupunginhallituksen jäsenille. Em. osin kaupunginhallituksen 22.2.2021 § 72 päätös perustuu lain vastaiseen puutteelliseen virkavastuiseen esittelyyn.

Pekka Viljanen toteaa, että Hallintolain (434/2003) 6 § Hallinnon oikeusperiaatteet mukaisesti "Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia."

Viljasen lausunnossa todetaan, että hallintoprosessilain 37.7 § totuusvelvollisuus ulottuu tosiasiaissa jo ensiasteen hallintopäätöksiin. Kuten Viljanen toteaa, kyseisen lain hallituksen esityksessä todetaan, että "Viranomainen ei voi esimerkiksi esittää pelkästään omaa kantaansa tukevaa selvitystä, jos sillä on käytettävissään myös muunlaista selvitystä." Kaupunginhallituksen 22.2.2021 § 72 osalta on esitetty pelkästään yhtä kantaa tukeva selvitys, vaikka käytettävissä olisi ollut myös muunlaista selvitystä esim. varsinaisilta kunnallisoikeuden asiantuntijoilta. Tältä osin kaupunginhallituksen 22.2.2021 § 72 valmistelu ja päätös on em. hallintoprosessilain 37.7 § vastainen.

Kaupunginhallituksen päätöksen perusteena on käytetty yksipuolisesti Pekka Viljasen lausuntoa. Lausunnon mukaan Savonlinnan kaupungin hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus on pyytänyt lausuntoa rikos- ja prosessioikeuden eläkkeellä olevalta professori Pekka Viljaselta.

Kyseinen Pekka Viljanen on yleisesti tunnetusti ollut keskeisesti seuraamassa laajaa julkisuutta saanutta Kittilän kunnan luottamusjohdon ja kunnanjohtajan välistä erimielisyyttä ja sitä seurannutta kunnan päätösprosessia, joka ajautui oikeusprosessiksi. Kittilän kunnan 27 luottamushenkilöä syytettiin mm. törkeästä virka-aseman väärinkäytöstä.

Pekka Viljanen on useiden julkisuudessa olleiden lausuntojen ja kirjoitusten mukaisesti seurannut Kittilän tapausta useiden vuosien ajan perehtyen siihen hyvin tarkasti (mm. julkaissut Kittilän tapauksesta lausunnossakin viitatus vuonna 2002 400-sivuisen kirjan) pitäen Kittilän luottamushenkilöiden syyllisyyttä kiistattomana.

Lapin käräjäoikeus kuitenkin hylkäsi yksimielisesti kaikki syytteet 28.6.2019 todeten mm. että ” Käräjäoikeuden mukaan näyttöä toiminnan kostoluonteesta ei ole, vaan kyse on ollut luottamusjohdon ja kunnan virkajohdon välisestä mielipideristiriidasta. Käräjäoikeus huomauttaa päätöksessään, että kunnallisessa demokratiassa päätösvalta lakia noudattaen on viime kädessä luottamusmiehillä, ei virkajohdolla. Käräjäoikeus toteaa tuomiolauselmassaan, että Mäkelän erottamisen syyksi mainittua luottamuspulaa voidaan pitää asiallisena ja uskottavana perusteena irtisanomiselle. ” Viljasen lausunnossa esiin nostettu vihjaus rikosoikeudellisesta virkavastuusta liittyen erimielisyyteen sote-maakunta-asiassa on tämänkin perusteella kohtuuton ja täysin perusteeton. Täysin perusteeton ja virheellinen väittämä on Viljasen esiin nostama tarkoitus vahingoittaa tai tuottaa haittaa toiselle, tässä tapauksessa kaupunginjohtaja Janne Laineelle.

Tältä osin em. Kittilän tapauksessa Lapin käräjäoikeuden mukaan kunnanvaltuutetut eivät pyrkineet tuottamaan kunnanjohtaja Mäkelälle ”erityisen tuntuva haittaa tai vahinkoa” hänet irtisanoessaan. Vaikka päätöksen pohjana olleen tilapäisen valiokunnan Mäkelää koskevassa raportissa olikin virheitä, se on Lapin käräjäoikeuden mukaan hallinnollinen kysymys, ei rikosoikeudellinen. Eli Kittilän tapauksessa edes irtisanominen ei tuottanut ”erityisen tuntuva haittaa tai vahinkoa”. Savonlinnassa rikosoikeudellista vastuuta perätään nyt muotovirheiden eli hallinnollisten, eikä rikosoikeudellisten syiden perusteella.

Muotovirheellisestä kaupunginhallituksen 9.11.2020 § 420 päätöksestä ainoaksi poistamatta jääneeksi vaikutukseksi Viljasen muistio nimeää kaupunginjohtaja Laineen 27-sivuisen muistion tekemiseen käytetyn turhan työn. Em. muistion tekemiseen käytetty turha työ on tosin kyseenalaista, koska työn merkitys on katsottu niin keskeiseksi, että Viljanenkin on käyttänyt kyseistä muistiota keskeisenä ja ainoana erikseen mainittuna lausuntonsa perustana olevana asiakirjana.

Eläkkeellä olevan professori Pekka Viljasen asiantuntijalausuntoa ei voine em. huomioiden pitää Savonlinnakaan luottamushenkilöiden osalta asiantuntevana, vaan pikemminkin kunnallisoikeutta lähemmin tuntemattomana johdonmukaisena vääränä tulkintana kunnan luottamushenkilöiden ja johtavan virkamiehen välisestä suhteesta. Kittilä tapaukseen Viljanen perehtyi useita vuosia perusteellisesti, Savonlinnan osalta lyhyen aikaa pintapuolisesti. Siltäkin osin lausunnon painoarvo todisteluna on hyvin heikko.

Viljanen viittaa lausunnossaan hallintolain 31.1. §:ään, jonka mukaan ” Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.”

Vain Pekka Viljasen lausuntoon tukeutuminen ei täytä hallintolain em. 6 § edellyttämää tasapuolisuutta ja puolueettomuutta eikä kaupunginhallituksen päätöksen valmistelu täytä hallintolain 31.1 § edellytyksiä riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä eikä tarpeellisten tietojen ja selvitysten hankkimisesta. Pidän valitettavana, mikäli hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus, joka jo virkanimikkeensäkin perusteella on perehtynyt hallintomenettelyä koskevaan lainsäädäntöön, on oma-aloitteisesti tehnyt näin puutteellisen ja virheellisen valmistelun.

Viljanen toteaa muistiossaan, että "Toisaalta on todettava, että lakia säädettäessä ei ole tullut edes mieleen sellainen mahdollisuus, että päätöksen perusteena olevaa aineistoa ei annettaisi kaikkien monijäsenisen päätöksentekokoelimen jäsenten käyttöön. Kyse on aivan käsittämättömästä, lainvalmistelijoiden mielikuvituksen ylittäneestä virheestä." Kuten edellä olevasta käy ilmi, kaupunginhallituksen 22.2.2021 asiakohdan § 72 päätöksen esittelyssä on tehty Viljasen mainitsema mielikuvituksen ylittävä virhe, koska päätöksen perusteena olevaa aineistoa ei ole annettu kaikkien kaupunginhallituksen jäsenten käyttöön.

Viljasen muistion lukuisat todistusaineistona käytetyt viittaukset em. Kittilän tapaukseen ovat Lapin kärjäoikeuden päätöksenkin mukaisesti perusteettomia. Siltäkin osin Viljasen lausuntoon viittaaminen on hyvin kyseenalaista, koska niin Viljanen kuin hallintojohtaja-kaupunginlakimies Rasimus ovat olleet tietoisia Lapin kärjäoikeuden em. 28.6.2019 päätöksestä, mutta eivät ole lausunnon ja asian kannalta näin merkittävää asiaa tuoneet esiin.

Viljanen yhdistää myös virheellisesti ja perusteettomasti 9.11.2020 kaupunginhallituksen § 420 käsittelyn ja 30.11.2020 kaupunginvaltuustossa tehdyn aloitteen tilapäisen valiokunnan asettamisesta. Virheelliseksi ja perusteettomaksi yhdistämisen tekee se, että esim. allekirjoittanut ei allekirjoittanut ko. valtuustoaloitetta. Tämäkin todistaa, että Viljasen muistiossa esitetty päättelyketju 9.11.2020 § 420 motiivien osalta on vailla mitään oikeudellista tai tosiasiallista todellisuuspohjaa.

Koska käytettävissäni ei ole Viljasen muistiossa mainittua kaupunginjohtaja Laineen 27-sivuista selvitystä, en voi ottaa kantaa, toisin kuin Viljanen, siinä esitettyihin asioihin ja väittämiin. Viljanen perustaa omat kannanottonsa valikoiden yksittäisiin selvityksen kohtiin ja niihinkin vain yksipuolisesti toisen osapuolen esittämien seikkojen mukaisesti eli Viljasen lausuntoa ei voi tältäkin osin pitää oikeudellisesti kestäväenä eikä hyvän hallintotavan mukaisena.

Viljasen muistion kohta 8 "Luottamushenkilöiden rikosoikeudellisesta vastuusta" pitää sisällään, tosin vain alaviitteeseen piilotettuna mainintana, vain yleisluonteisen esityksen asiasta eikä sisällä väitettä kenenkään syylistymisestä rikokseen. Tältä osin Viljasen lausuntoa ei siis voida pitää perusteena kenenkään yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen syylistämisestä rikokseen. En myöskään katso tarpeelliseksi ja mahdolliseksi ryhtyä kaupunginhallituksen edellyttämällä tavalla antamaan tältä osin selitystä "lausunnossa

esitetystä kaikista seikoista”. Luottamushenkilöiden rikosoikeudellisesta vastuusta esitetyn yleisluonteisen lausunnon osalta jätän selityksen antamisen oikeustieteellisen tutkimuksen ja tuomioistuinlaitoksen varsinaisten asiantuntijoiden käsiin.

Koska selityspyynnön perusteena olevista asioista ei ole tehty kuntalain 85 § mukaisesti viipymättä rikosilmoitusta, ei kysymyksessä voi olla ilmeinen virkarikos.

Kaupunginhallituksen pyyntö selityksen antamiseen kuntalain 85 § perusteella viittaa syyllistymiseen virkarikokseen, joten mikäli kaupunginhallituksella ei ole muuta perustetta selityspyynnölleen, totean edellä olevan perusteella, että asia ei anna osaltani aiheutta enempään selitykseen.

Varaan kuitenkin itselleni mahdollisuuden ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin kaupunginhallituksen 22.2.2021 § 72 valmisteluun, esittelyyn ja päätökseen liittyviin edellä mainittuihin virheellisyyksiin ja lakien vastaisuuksiin. Kuten Pekka Viljanen lausunnossaan toteaa, mahdollinen myöhempi muotovirheiden oikaisu ”ei saa tehtyä tekemättömäksi” ja tässä yhteydessä Viljanen käyttää pysyvien vaikutusten osalta (ainoana) esimerkkinä kaupunginjohtaja Laineen ns. turhaa työtä 27-sivuisen muistion laatimisessa. Vastaavasti allekirjoittanut on joutunut tekemään turhaa työtä tämän selityksen antamisessa. Koska em. perusteella mitään asiallista perustetta selitysvaateelle ei ole, voisi joku tulkita sen johtuneen siitä, että minulle on jostakin syystä haluttu aiheuttaa haittaa tai vahinkoa. Mikäli näin olisi, kysymyksessä olisi Viljanen muistion mukaisesti virka-aseman väärinkäyttäminen rikoslain 40 luvun 7 § mukaisesti, jos aiheuttaakseen toiselle haittaa tai vahinkoa osallistuu tällaiseen päätöksentekoon tai sen valmisteluun. Kuten Viljanenkin lausunnossaan toteaa, ”tämä koskee myös luottamushenkilöitä, ei edellytä vahingon tai haitan aikaansaamista, pelkkä sellaiseen tähtäävä tarkoitus riittää”.

Lopuksi huomautan, että kaupunginhallituksen minulle osoittama selityspyyntö on Hallintolain 33 § vastainen seuraavilta osin: ”Asianosaiselle on ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista.” Selityspyyntöön ei sisälly em. ilmoitusta. Samalla totean, että kaupunginhallituksen 22.2.2021 § 72 pöytäkirjanote ei vastaa selostusosaltaan julkisuudessaakin ollutta alkuperäistä esityslistaa, vaan kappale, jossa viitataan asianajaja Antti Vainioon, on muuttunut osin käsittämättömään muotoon.

Savonlinnassa, 8.3.2021

Anja Backman

Kaupunginhallituksen jäsen, herastuomari

Viitaten 24.2.2021 minulle sähköpostilla tulleet Savonlinnan kaupungin hallituksen 22.2.2021

kokouksen pöytäkirjaotteeseen.

Savonlinnan kaupunki

Vastaus kaupungin hallituksen kuntalain 85 § mukaiseen selvitykseen .

Saap. 3/3/2021

DN:o 529/05/1052/2020

Kaupungin hallituksen kokouksessa 22.2.2021 § 72 asiakohdan liitteenä A olevassa lausunnossa esitetyistä kaikista seikoista. Minulla on ollut käytettävissä Anja Backmanin lausunto kyseessä olevaan selvityspyyntöön Pekka Viljasen lausuntoa koskeviin seikkoihin. Vastauksena yhdyin kaikilta osin Anja Backmanin antamaan lausuntoon.

9.3.2021 Ari Silvennoinen

Savonlinnan kaupunki

Saap. 9 / 3 2021

DN:o 527/05/052/2020

Viite: 24.2.2021 klo 10.58 allekirjoittaneelle sähköpostitse toimitettu Savonlinnan kaupunginhallituksen 22.2.2021 kokouksen pöytäkirjan ote

Vs. kaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että kaupunginhallitus päättää vaatia kuntalain 85 §:n mukaisesti 9.11.2020 § 420 päätökseksi tulleen esityksen puolesta äänestäneiltä kirjallisenselityksen liitteenä A olevassa lausunnossa esitetyistä kaikista seikoista kaupunginhallitukselle 10.3.2021 klo 16 mennessä.

Kaupunginhallituksen jäsen Juha Kukkonen teki kaupunginhallituksen jäsen Tuukka Suomalaisen kannattaman esityksen, että vs. kaupunginjohtajan esitystä täydennetään siten, että kaupunginhallitus pyytää selityksen, miksi kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Eija Stenberg ja toinen varapuheenjohtaja Seija Puputti halusivat salata kaupunginhallitukselta kokouksessa 9.11.2020 § 420 päätöksen kohteena olevan asiakirjan siitä päättävältä kaupunginhallitukselta, vaikka he tiesivät, että salaamalla asiakirjan päätökseen jää muotovirhe? Toinen varapuheenjohtaja Seija Puputti myönsi kokouksen keskustelussa, että salaamalla asiakirjan päätökseen jää muotovirhe. Edellisen lisäksi kaupunginhallitus päättää vaatia kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalta, Eija Stenbergiltä ja toiselta varapuheenjohtajalta, Seija Puputilta sekä Sanna Metsälältä selityksen sille, miksi he järjestivät etäkokouksen (teams-) kuntaliiton lakimiehen kanssa antaen lakimiehen ymmärtää, että kokoukseen kaupungin puolelta osallistuisi koko kaupunginhallituksen puheenjohtajisto, vaikka kaupunginhallituksen puheenjohtaja Kirsi Torikka ei edes kutsuttu kokoukseen.

Arvoisa kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus on päätöksellään pyytänyt allekirjoittaneelta kuntalain 85 § mukaista selitystä kaupunginhallituksen kokouksessa 22.2.2021 § 72 asiakohdan A liitteessä olevassa lausunnossa esitetyistä kaikista seikoista. Lisäksi on pyydetty lausuntoa kaupunginhallituksen jäsenen Juha Kukkonen esittämästä asiasta, jota kaupunginhallituksen jäsen Tuukka Suomalainen oli kannattanut.

Kuntalain 85 § mukaista selityspyyntöä ei ole muutoin millään lailla yksilöity kuin viittaamalla liitteenä A olevaan lausuntoon ja siinä esitettyihin kaikkiin seikkoihin.

Valtuuston kokousta lukuun ottamatta asioista päätetään yleensä viranhaltijan esittelystä. Valtuustolle asiat valmistelee kunnanhallitus tai tietyissä tilanteissa tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta.

Kaupunginhallituksessa ma 26.10.2020 esitin kaupunginjohtajan luottamuksen arvioinnin ottamista käsittelyyn. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Kirsi Torikka otti asian esityslistalle ilman minkäänlaista keskustelua. Puheenjohtaja Torikka päätti kuitenkin kokouksen ilman asian käsittelyä yllättäen ja totesi, että asia siirretään seuraavalle kokoukselle. Seuraavassa ma 9.11.2020 pidetyssä kokouksessa puheenjohtaja Torikka kiisti, ettei asiaa ole otettu esityslistalle. Poiketen edellisen kokouksen virallisesta käsittelystä ja tällä viittaan kh:n 26.10.2020 § 392 jo viralliseen tarkastettuun pöytäkirjaan. Olin myös yllättynyt, että puheenjohtaja Torikka oletti minun esittelevän asian Savonlinnan kaupungille laaditun ja valtuuston hyväksymän hallintosäännön vastaisesti.

Savonlinnan kaupunginhallintosääntö § 20 sanotaan toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Savonlinnan kaupungin hallintosääntö § 24 asiat ratkaistaan toimielimen kokouksissa pääsääntöisesti viranhaltijan esittelystä. Toimielin voi päättää, että asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä, mikäli esittelijä on esteellinen tai estynyt.

Tämän hallintosäännön kohdan osalta minulla eikä kenellä muullakaan kaupunginhallituksen jäsenellä ole esittelyoikeutta. Se kuuluu toimielimen puheenjohtajalle, siis kaupunginhallituksessa puheenjohtaja Kirsi Torikalle. Esityksessä oli, että kaupunginhallituksen puheenjohtajisto käy keskustelun kaupunginjohtaja Laineen kanssa, mutta kaupunginhallituksen puheenjohtaja Kirsi Torikka ei mitä ilmeisimmin sisäistänyt omaa rooliaan asiassa.

"Me allekirjoittaneet esitämme kuntalain 42 § mukaisesti kaupunginjohtajan luottamuksen arviointia. Kaupunginhallitus nimeää kaupunginhallituksen puheenjohtajiston käymään keskustelun tehdyn luottamuksen arviointimuistion pohjalta. Muistio annetaan kaupunginjohtajan käyttöön ennen käytävää keskustelua. Kuuleminen järjestetään viikon sisällä tästä kaupunginhallituksen kokouksesta. Kaupunginjohtajaa kuullaan myös kirjallisen lausunnon kautta, joka tulee esittää kaupunginhallitukselle 23.11.2020 olevassa kaupunginhallituksen kokouksessa. Kaupunginhallitus tekee kokouksessaan päätöksen 23.11.2020 asiassa etenemisen suhteen."

Kysyin puheenjohtajalta voiko hän tehdä laaditusta muistiosta ei julkisen. Hän ei asiaa esitelty, eikä pyynnöstäni huolimatta ottanut muistiota ei julkisena käsittelyyn.

Katsoin, etten voinut jakaa sitä ilman kyseistä päätöstä, koska asiakirjan sisältö olisi mitä ilmeisimmin vuotanut julkisuuteen. Näin on usein tapahtunut kokousasioiden ja keskusteluidenkin kohdalla. Jos olisin jakanut muistion julkisena liitteenä, niin minua olisi syytetty myös siitä. Asioiden vuotamiseen on juuri aiemmin syyllistynyt kaupunginhallituksen jäsen Juha Kukkonen.

Pidin kaupunginjohtaja Laineen osalta kokonaisuudessaan ja hänen yksityisyyden suojan osalta parhaana, että hän saa muistion itselleen ennen sen jakamista kaupunginhallituksen jäsenille.

Toin kuitenkin esille esitykseni suullisessa perustelussa asioita mistä epäluottamusasioista on kyse. Epäasiallisesta käyttäytymisestä, valtuuston päätöksiä vastainen toiminta ja kaupunginhallituksen ohjeistavien päätösten huomiotta jättäminen ym.

Lain asiantuntijan mielestä epäluottamuksen käsittelyä ei milloinkaan tehdä niin, että asiakirjat laitettaisiin julkiseen pöytäkirjan liitteeksi. Toimitaan päinvastoin ja syynä on juurikin asian sensitiivisyys.

Muistiosta ja sen asia sisällöstä on syytetty minua. Muistio ei ole minun laatimani, eikä siitä voi syyllistää ketään asiaan liittyvää luottamushenkilöä.

Kuntalain tulkinta on, että epäluottamusta täytyy voida muutenkin arvioida, kuin tilapäisen valiokunnan kautta. Kuntalain asiantuntijaa ei ole asiassa millään tavalla kuultu, vaikka tätä kuntaliitosta tarjottiin. On tuotu esille pelottelu rikossyytteellä huomioiden millään tavoin oikeutta kyseenalaistaa virkamiehen luottamus. Savonlinnan kaupungilla on myös ilmeisesti ainoana kuntana yritetty rajata luottamushenkilön

tiedonsaantioikeutta, vaikka asian tulisi olla päinvastoin. Tietoa tulisi tarjota päätöksenteon tueksi ja sen tulisi olla itsestään selvyyä.

Kaupunginhallituksen jäsenet eivät ole tehneet mitään lainvastaista tuodessaan esityksen kaupunginjohtajan luottamuksen arvioinnista ja päättäessään siitä. Savonlinnan kaupunginjohtajan johtajasopimus on vanhanaikainen. Siitä ei voi syyttää nykyistä kaupunginhallitusta, eikä luottamusarvioinnin esittäjiä. Sopimus on hyväksytty vuonna 2006. Se olisi tullut käyttää valtuustossa päivitystä varten vuoden 2015 kuntalain muutoksen jälkeen. Tätä ei ole vielä nykyiselläänkään toteutettu.

Juha Kukkosen esitykseen liittyy kh:n 22.2.2021 § 72 virheellinen menettely hänen tuotuaan esille kokouksessa keskusteltua asiaa Seija Puputin sanomisesta, joka ei välttämättä pidä edes paikkaansa. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Torikka ei ole millään tavoin reagoinut/puuttanut esitettyyn virheelliseen asiaan.

Kaikilla luottamushenkilöillä on oikeus saada oikeanlaista tietoa asioiden käsittelyyn. Pyydetty tiedonsaantipalaveri oli täysin luottamushenkilöiden asiantuntijatiedon saamista varten. Se ei liity millään tavalla viralliseen kaupunginhallituksen menettelyyn. Hallituksen jäsen Juha Kukkonen tuo esille virheellisesti, että kyse olisi ollut kokouksesta

Osallistujien nimet olivat ilmaistu jo kutsussa, jonka kaupunginhallituksen jäsen Sanna Metsälä pyynnöstäni toimitti kuntaliiton edustajalle. Palaverin aluksi me esittelimme itsemme nimillämme, eikä kukaan väittänyt olevansa kaupunginhallituksen puheenjohtaja Kirsi Torikka. Eikä kenelläkään olisi ollut halua edes näin tehdä. Emme voi myöskään syyttää kuntaliiton edustajaa. Kuten useasti muulloinkin Teamsissa oli kyseisen palaverin alussa yhteysongelmia. Siksi on oletettavissa, ettei kuntaliiton edustaja palaverin alussa edes meitä kuullut kunnolla.

Totean vielä, että kaupunginhallitus ei ole tehnyt mitään lainvastaista ma 9.11.2020 kokouksessaan. Kyse on selvästi kaupunginhallituksen puheenjohtajan taitamattomuudesta. Puheenjohtaja on vastuussa siitä, että kokouskäsittely on hallintosäännön mukaista. Hänen olisi tullut asia esitellä oman selostuksensa perusteella, eikä odottaa toisten tekevän sen. Asian käsittely muutoin ei ole ollut lainvastainen, koska kyse on siis asian valmisteluun ottamisesta, ei lopullisesta päätöksestä.

Katson kaupunginhallituksen kokouksessa menetellyn virheellisesti asiasta päätettäessä ma 22.2.2021, joten sen osalta jätän alla olevan tekstin.

Tätä asiaa on käyty nyt läpi lakimiesten kanssa, joilla ei ole kokemusta epäluottamustilanteiden käsittelystä ja sen käytännön elämästä, saati johtajasopimusten ongelmista ja niihin liittyvistä riskeistä. Asian arviointia ei tule näiden hallintojohtaja/lakimies Rasimuksen tilaamien/ostamien lausuntojen varaan jättää. Rikosoikeudellisilla toimenpiteillä uhkaaminen on täysin vastuutonta, kun kyseessä on toimielimen tekemät päätökset.

Lisäksi kaupunginhallitus on ollut jäävi 22.2.2021 §72.

Päätökset ovat aina toimielimen ei yksittäisen jäsenen, eikä ainoastaan joidenkin jäsenten.

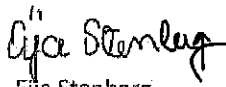
Minulla on ollut käytettävissäni Anja Backmanin selitys. Samalla kun annan oman selitykseni, yhdyn hänen selityksessään esittämiin Pekka Viljasen lausuntoa koskeviin seikkoihin.

Lopuksi totean seuraavaa.

Kaupunginhallituksen pyyntö selityksen antamiseen kuntalain 85 § perusteella viitataan siihen, että olen asianosaisena syyllistynyt rikokseen. Mikäli kaupunginhallituksella ei ole muuta perustetta selityspyynnölleen, totean että asia ei anna osaltani aihetta enempään selitykseen. Varaan kuitenkin itselleni mahdollisuuden ryhtyä toimenpiteisiin kaupunginhallituksen päätöksen esittelyyn ja käsittelyyn liittyviin edellä mainittuihin virheellisyyksiin ja jopa laittomuuksiin.

Kunnioittavasti

Savonlinnassa 5.3.2021

Eija Stenberg

Savonlinnan kaupunki
Saap. 9.3.2021
DN: 527, 05 052, 2020

Kaupunginhallitus 22.2.2021 § 72

Kaupunginhallitus päättää vaatia kuntalain 85 § mukaisesti 9.11.2021 § 420 päätökseksi tulleen esityksen puolesta äänestäneiltä kirjallisen selityksen liitteenä A olevassa lausunnossa esitetyistä kaikista seikoista kaupunginhallitukselle 10.3.2021 klo 16 mennessä.

Kaupunginhallituksen 72 §:ssä päätöstekstiä lainaten "Juha Kukkonen teki Tuukka Suomalaisen kannattaman esityksen, että vs. kaupunginjohtajan esitystä täydennetään siten, että kaupunginhallitus pyytää selityksen, miksi kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Eija Stenberg ja toinen varapuheenjohtaja Seija Puputti halusivat salata kaupunginhallitukselta kokouksessa 9.11.2020 § 420 päätöksen kohteena olevan asiakirjan siltä päättävältä kaupunginhallitukselta, vaikka he tiesivät, että salaamalla asiakirjan päätökseen jää muotovirhe? Toinen varapuheenjohtaja Seija Puputti myönsi kokouksen keskustelussa, että salaamalla asiakirjan päätökseen jää muotovirhe."

"Edellisen lisäksi kaupunginhallitus päättää vaatia kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalta, Eija Stenbergiltä ja toiselta varapuheenjohtajalta, Seija Puputilta sekä Sanna Metsälältä selityksen sille, miksi he järjestivät etäkokouksen (teams-) kuntaliiton lakimiehen kanssa antaen lakimiehen ymmärtää, että kokoukseen kaupungin puolelta osallistuisi koko kaupunginhallituksen puheenjohtajisto, vaikka kaupunginhallituksen puheenjohtaja Kirsi Torikka ei edes kutsuttu kokoukseen."

Arvoisa kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus on päätöksellään pyytänyt allekirjoittaneelta kuntalain 85 § mukaista selitystä kaupunginhallituksen kokouksessa 22.2.2021 § 72 asiakohdan A liitteessä olevassa lausunnossa esitetyistä kaikista seikoista. Lisäksi on pyydetty selitystä kaupunginhallituksen jäsenen Juha Kukkonen esittämistä asioista, jota kaupunginhallituksen jäsen Tuukka Suomalainen oli kannattanut.

Kuntalain 85 § mukaista selityspyyntöä ei ole muutoin millään lailla yksilöity kuin viittaamalla liitteenä A olevaan lausuntoon ja siinä esitettyihin kaikkiin seikkoihin. Minulla on ollut käytettävissäni Anja Backmanin selitys. Samalla kun annan oman selitykseni, yhdyn hänen selityksessään esittämiin Pekka Viljasen lausuntoa koskeviin seikkoihin.

Mitä Kaupunginhallituksen 72 §:n Juha Kukkonen esityksen ja Tuukka Suomalaisen kannattaman selityspyyntöön tulee, minulla on ollut käytettävissä Eija Stenbergin selitys. Samalla kun annan oman selitykseni yhdyn hänen selityksiin Juha Kukkonen selityspyyntöä kaupunginhallituksen 9.11.2020 kokouksen 420§ koskeviin seikkoihin.

Eija Stenbergin selvityksen lisäksi haluan nostaa esille Juha Kukkonen väitteen kaupunginhallituksen 9.11.2020 kokouksessa allekirjoittaneen puhumasta tai Juha Kukkonen oletuksesta allekirjoittaneen puhumasta ko. kaupunginhallituksen kokouksen ulkopuolelle. Sitä, onko näin tapahtunut, en todellakaan pysty todentamaan. Harmikseni minun on tässä yhteydessä tuotava esille, että viimeisen vuoden aika on ollut vastaavia, suljetussa kokouksessa puhuttujen asioiden vuotamisia julkisuuteen. Tämä ei ole missään tapauksessa suotavaa eikä siis kuulu asialliseen kokouskäyttämiseen. Ohessa alla suora lainaus Hallintoakatemian Luottamushenkilön oppaasta, joka koskee suljetussa kokouksessa puhuttujen tai oletettujen puheiden vuotamisesta ulos.

"Onko sananvapauden kannalta ongelma, jos ei saada jakaa tietoa siitä, mitä suljetussa kokouksessa on keskusteltu? Suljettuja kokouksia ei ole erikseen säädetty julkisiksi eikä salaisiksi ja siksi kysymykseen ei olekaan helppoa vastausta.

Kun kokous on suljettu, sillä turvataan mahdollisuus luottamuksellisiin keskusteluihin. Kunnalla on samalla tehtävänä suojata myös jokaisen meistä henkilötietoja ja yksityiselämää. Kokouksessa käsitellyistä asioista pitääkin käydä avointa julkista keskustelua. Sen sijaan kenenkään ei pidä kertoa julkisuuteen muiden esittämiä mielipiteitä tai muiden yksityiselämään liittyviä asioita."

Juha Kukkonen sanomakseni nostama asia suljetun kokouksen ulkopuolelle, on vaarantanut allekirjoittaneen yksityissuojaa ja heikentänyt samalla luottamuksellista keskusteluilmapiiriä. Tämän kaltaista suljetun kokouksen kokouskäyttämistä ei tule missään tilanteissa hyväksyä.

Selvitykseni seuraavaan asiaan: "Edellisen lisäksi kaupunginhallitus päättää vaatia kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalta, Eija Stenbergiltä ja toiselta varapuheenjohtajalta, Selja Puputilta sekä Sanna Metsälältä selityksen sille, miksi he järjestivät etäkokouksen (teams-) kuntaliiton lakimiehen kanssa...."

Jokaiselle luottamushenkilöllä on oikeus ja velvollisuus hankkia lisätietoa hyödyntämällä myös Kuntaliiton monialaisia palveluja, jotka ovat luottamushenkilöille ilmaisia. Luottamushenkilön tulee toimia vastuullisesti, mikä edellyttää kulloinkin käsittelyssä olevan asian riittävää tietoperustaa ja ymmärrystä tiedosta konkreettisessa päätöksenteossa.

On siis aivan luonnollista, että vastuullinen luottamushenkilö ohjautuu oma-aloitteisesti, silloin kun kokee tarvitsevänsä lisätietoa, tietolähteiden ääreen. Näin Eija Stenberg, Sanna Metsälä ja allekirjoittanut ovat toimineet omilla nimillään esittäytyen, eikä kukaan ole väittänyt olevansa Kirsi Torikka. Edellä olleen oman selitykseni lisäksi totean, että minulla on ollut käytettävissä Eija Stenbergin selitys ja samalla kun annan oman selitykseni yhdyn hänen selityksiin Juha Kukkonen selityspyyntöä vastaan koskien selitystä Teams-etäkokoukseen osallistumisesta.

Lopuksi totean seuraavaa.

Kaupunginhallituksen pyyntö selityksen antamiseen kuntalain 85 § perusteella viitataan siihen, että olen asianosaisena syylistynyt rikokseen. Mikäli kaupunginhallituksella ei ole muuta perustetta selityspyynnölleen, totean, että asia ei anna osaltani aihetta enempään selitykseen. **Varaan kuitenkin itselleni mahdollisuuden ryhtyä toimenpiteisiin kaupunginhallituksen päätöksen esittelyyn ja käsittelyyn liittyviin edellä mainittuihin virheellisyyksiin ja jopa laittomuuksiin.**

Kunnioittavasti

Savonlinnassa 9.3.2021

Seija Puputti

9.3.2021

Savonlinnan kaupunki

Saap. 10 / 3 2021

DN:o 523 / 05.05.2020

Savonlinnan kaupunginhallitukselle

SELVITYS KAUPUNGINJOHTAJAN LUOTTAMUKSEN ARVIOINTIPROSESSISTA

Kaupunginhallituksen päätös 22.2.2021 § 74 /Viljasen lausunto/ kuntalain 85 §

Pyydettyinä lausuntona totean seuraavaa:

1. Käsitykseni kaupunginhallitukseen tuodun asian valmistelusta ja oikeusperusteista

Ensinnäkin totean, että lausuntopyyntö Viljaselta ei täytä tasapuolisuuden, oikeudenmukaisuuden eikä hyvän hallinnon periaatetta. Lausuntopyynnön olisi tullut koskea kaikkia ko. päätöksentekoon osallistuneita, niin valmistelijoita, esittelijää ja kaikkia luottamushenkilöitä. Viljasen lausunto tarkastelee asiaa vain kaupunginjohtajan näkökulmasta tilattuna lausuntona luoden vahvan ja perusteettoman syyllisyysoletaman luottamushenkilöitä kohtaan. Siinä ei ole otettu huomioon, miten kaupunginjohtajan luottamuksen arviointiprosessi oli kokonaisuudessaan tarkoitus hoitaa. Näin ollen myös Viljasen lausunto rikkoo juuri näitä samoja hallinnon lainalaisuuden periaatteita, joita itse lausuntopyyntökin rikkoo.

Vähintään yhdenvertaisuus- ja objektiivisuusperiaatteen mukaan asia tulisi eri lausunnon perusteella arvioida kunnallisoikeuteen perehtyneen asiantuntijan toimesta luottamushenkilöiden edellytysten kannalta hoitaa luottamustehtäviään ja saada puolueetonta tietoa sekä arvioida sitä ylipäänsä, onko mitään todellisia perusteita tuoda asiassa esiin luottamushenkilöiden rikosoikeudellista vastuuta.

Lausuntopyynnössä ei ole muutoin yksilöity, sitä mihin pyydettyssä lausunnossa tulisi vastata, kuin minun, Stenbergin ja Puputin osalta, miksi oli järjestetty erillinen tiedonsaantipalaveri Kuntaliiton edustajan kanssa. Muutoin lausuntoa oli pyydetty kaikista mahdollisista asioista.

2. Kaupunginjohtajan luottamuksen arviointiprosessi

Kaupunginjohtajan luottamuksen arviointi on hyvin monitahoinen asia. Lähtökohdan asialle antaa työnantajan arviointi ao. henkilön tuloksellisuudesta, tehtävässä onnistumisesta ja käyttäytymisestä. Laki kunnallisesta viranhaltijasta ja sen 17 § edellyttää, että viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäydyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla, luo myös pohjaa arvioinnille. Luottamus on asia, jonka työnantaja arvioi ja tähän ja kuntalakiin perustuu se, että kaupunginjohtajan luottamus, toiminta ja käyttäytyminen voidaan määräajoin laittaa arvioitavaksi.

Luottamus on eri asia, kuin lainvastainen toiminta, jonka asianajaja Vainio näyttää harmillisesti sekoittavan.

Kaupunginhallituksessa ma 26.10.2020 jäsen Stenberg esitti kaupunginjohtajan luottamuksen arvioinnin ottamista käsittelyyn. Puheenjohtaja Torikan johdolla kaupunginhallitus otti asian käsiteltävien asioiden listalle, mutta puheenjohtaja päätti kuitenkin kokouksen syytä ilmoittamatta ilman, että tätä asiaa käsiteltiin. Periaate on, että asiat käsitellään siinä järjestyksessä, kun ne ovat esityslistalla ja jos joku asia siirretään seuraavaan kokoukseen, siitä päättää hallitus. Näin ei tapahtunut. Vrt. KH:n päätös 392 § 26.10.2020. Pöytäkirjaan ei ole merkitty syytä.

Hallituksen kokouksessa ei asian esittelykään mennyt hallintosäännön mukaan. Puheenjohtaja Torikka ei selostanut asiaa, ei poistunut kokouksesta, että varapuheenjohtaja olisi voinut esitellä ja selostaa asian, joten jäsen Stenberg esitti asian normaalisti asian käsittelyssä jäsenenä tehtynä esityksenä.

Ymmärsin, että kaupunginjohtajan luottamusprosessi oli tarkoitus hoitaa kuntalain 42 §:n 3 momentin mukaan, kuten kunnissa yleiseksi käytännöksi nykyään on muodostunut myös tapauksissa, joissa tuo 3 momentin mahdollisuus ei ole kaupunginjohtajan johtajasopimuksessa.

Käsittääkseni tarkoitus oli kaupunginhallituksen puheenjohtajiston, jolle kaupunginhallitus oli antanut tehtäväksi valmistella asiaa 9.11.2020 § 420, toimesta neuvotellen kaupunginjohtajan kanssa, että

- a. Johtajasopimukseen lisätään kuntalain 42 §:n 3 momentin mukainen sopimuskohta.
- b. Sekä käydä neuvottelu kaupunginjohtajan luottamuksen arvioinnista ja mahdollisista seuraamuksista, kuten erorahasta ja kaupunginjohtajan henkilökohtaisesta ratkaisusta.
- c. Ratkaisu tuli esitellä kaupunginhallitukselle 23.11.2020.

Tätä neuvottelua varten oli laadittu luottamushenkilöiden toimesta arvio kaupunginjohtajan viranhoidon ongelmista, joka nyt tulisi liittää osaksi tätä prosessin arviointia, jolloin voidaan arvioida prosessi sen oikeista lähtökohdista, kaupunginjohtajan käyttäytymisestä ja toiminnasta käsin. Muistio oli saatettu kaupunginjohtajalle tiedoksi ja tulevassa neuvottelussa hänellä oli ollut mahdollisuus antaa muistiosta näkemyksensä ja sitä kautta lain mukaan tullut kuulluksi. Häneltä oli pyydetty myös kirjallinen vastine.

Jäsen Stenbergin toimesta nostettiin esiin, voitaisiinko muistio julistaa salaiseksi, mutta asia jäi pöytäkirjassa toteamatta. Mikäli asia olisi julistettu salaiseksi, muistio olisi jaettu automaattisesti kaikille päätöksentekoon osallistuville.

Käsitykseni mukaan sopimuksesta huolimatta kaupunginjohtaja ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja kieltäytyivät neuvottelemasta eli eivät saapuneet neuvotteluun, joten luottamusprossin vieminen eteenpäin kuntalain 42 § 3 momentin mukaan raukesi.

Samalla raukesi myös mahdollisuus saattaa julkisuuteen luottamushenkilöiden arvio kaupunginjohtajan viranhoidon ongelmista, sillä periaatteena oli, että kaupunginjohtaja saa tiedon asiasta ennen arvion julkistamista ja voi antaa siihen vastineen. Pyrkimys oli suojata kaupunginjohtajan asemaa julkisuudelta.

Tämä näkemys kumoaa väitteen prosessin mahdollisesti aiheuttamasta vahingosta kaupunginjohtajalle.

Ongelmaksi osoittautui myös se, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja osoittautui olevan kaupunginjohtajan myötäpuoli, eikä osallistunut asian objektiiviseen arviointiin, joka vaikutti prosessiin, mm. asian esittelyyn eli päätöksentekoon puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Tämä on otettava huomioon, kun arvioidaan koko prosessia puheenjohtajiston ja puheenjohtajan työskentelyn osalta.

Kun tämä haara prosessissa ei ollut mahdollinen, jouduttiin siirtymään kuntalain 43 §:n mukaiseen prosessiin eli aloitteeseen tilapäisen valiokunnan asettamisesta valmistelevaan kaupunginjohtajan luottamuksen arviointia ja mahdollista kaupunginjohtajan irtisanomista.

Viljasen lausunnossa korostetaan Laineen toimintaa koskevan muistion luottamushenkilöille tietoon saattamista, jonka johdosta on syytä todeta, että tässäkin tapauksessa vastuu olisi ollut virkamiehillä ohjata asiakirjojen tietoon saattamisen tarpeellisuutta.

Käytännössä, kuten edellä totesin, prosessuaalisten tilanteiden muutos aiheutti muistion yleisen jakamattomuuden, se ei ollut tarkoitus, eikä valittu toimintatapa.

Mitä sitten tulee riittävien asiakirjojen tiedoksi saantiin ennen päätöksentekoa kaupunginhallituksen kokouksen 22.2.2021 osalta, on sama puute ja virhe, että lausuntopyyntöjen perustaksi ei kokouksessa ole ollut saatavilla tarpeellisia asiakirjoja, vain Pekka Viljasen lausunto. Sopii kysyä, onko tapahtunut jokin virhe ja millainen?

Tilapäisen valiokunnan asettaminen ei saanut valtuuston enemmistön kannatusta, joten asian käsittely päättyi siinä vaiheessa.

3. Muita kaupunginjohtajan arviointiprosessiin vaikuttavia tekijöitä

Kaupunginjohtajan luottamuksen arvioinnin ongelman juurisyy on siinä, että kukaan kaupunginhallituksen puheenjohtajista kuntalain muutoksen voimaantulon jälkeen ei ole huolehtinut johtajasopimuksen ajan tasalle saattamista, jolloin asia olisi voitu hoitaa nykyisin vallitsevan käytännön mukaan. Joka tapauksessa kaupunginhallituksen olisi tullut saattaa johtajasopimus valtuuston käsiteltäväksi, vaikka kaupunginjohtaja ei olisi sitä vielä hyväksynytäkään,

jolloin valtuusto olisi voinut sanoa mielipiteensä johtajasopimuksesta ja sen sisällöstä, jonka jälkeen kaupunginjohtajan arvioitavaksi olisi jäänyt, että hyväksyykö hän valtuuston tahdon, vai vetääkö tarvittavat johtopäätökset.

Toinen prosessin ongelma oli, että asia tuli käsitellä kaupunginhallituksen kokouksessa 26.10.2020, mutta puheenjohtaja keskeytti kokouksen ja otsikko asiasta jäi pöytäkirjaan ja siirtyi seuraavassa kokouksessa käsiteltäväksi. Tämä vahingoitti asian asiallista käsittelyä, koska tarvittavat perustiedot jäivät avoimiksi ja julkisuus ryhtyi käsittelemään asiaa ilman oikeaa tietoa.

Jotta asiakokonaisuus olisi ollut samanaikaisesti käsiteltävissä, olisi asiantuntijalausunto tullut hankkia kunnallisoikeuden asiantuntijalta eikä rikos- ja prosessioikeuden asiantuntijalta, joka olisi esitelty Viljasen lausunnon rinnalla. Viljasen kuntalain tuntemus näyttää vähäiseltä.

Luottamushenkilöiltä ei myös vallitsevan laintulkinnan mukaan edellytetä sitä laintuntemusta ja hallintaa, mitä virkamiehiltä edellytetään.

Lähtökohtaisesti on todettava, että kaupunginlakimies on ollut kaupunginjohtajan lakimies, eikä kaupunginhallituksen lakimies, joten kaupunginhallitus ei tässäkään prosessissa saanut häneltä tarvittavaa puolueetonta lainsäädännöllistä tietoa. Sama oli tilanne koko sote-prosessin ajan.

4. Rikosoikeudellisesta vastuusta

Luottamushenkilöiden rikosoikeudellinen vastuu tulee hyvin harvoin esille tavallisissa hallintoasioissa. Eniten julkisuutta lienee saanut Kittilän tapaus, jossa oli runsaasti syytteitä, mutta kaikki kaatuivat. Rikosoikeudellisessa vastuussa on eri tasoja ja nyt Pekka Viljanen nostaa esiin virka-aseman väärinkäytön (RL 40 luku 7 §). Kynnys tuomita luottamushenkilö virka-aseman väärinkäytöstä on varsin korkea ja mainittu rikos yleensä edellyttää joko tahallisuutta tai tuottamuksellisuutta sekä syyllisyyttä. Tässä esillä olevassa kaupunginjohtajaa koskevassa tapauksessa ei ole hankittu hyötyä itselle tai muille. Huomioiden kuntalain 43 § säännös, haittaa tai vahinkoa ei ole aiheutettu myöskään kaupunginjohtajalle. Ryhtyessään kaupunginjohtajaksi hän on ollut tai pitänyt olla tietoinen, että voi altistua luottamuksen arviointia käsittelevään prosessiin.

Se, että luottamushenkilöt arvioivat kaupunginjohtajan luottamusta kuntalain tarkoittamalla tavalla ei ole rikoksen tunnusmerkit täyttävää toimintaa, vaan pikemminkin he tuntevat vastuun kaupungin hallinnon laillisesta ja hyvän hallintotavan mukaisesta toiminnasta. Asiakirjojen julkituominen on käsitelty edellä samoin kuin kaupunginjohtajan suojaaminen julkisuudelta.

5. Tiedonsaantikokous Kuntaliiton lakimiehen kanssa

Kuten alemmin olen todennut, että kaupunginhallitus ei ole saanut puolueetonta tietoa ja lain tulkintaa kaupunginlakimieheltä. Hän on asemoitunut kaupunginjohtajan lakimieheksi. Lisäksi kummastusta on herättänyt se, että kaupunginhallituksen jäseniä on kielletty hankkimasta tietoa itsenäisesti mm. jääviyskysymyksiin liittyen.

Kuntalaki turvaa ensisijaisesta luottamushenkilöille tiedonsaannin oman organisaation viranomaisilta. Tässä tapauksessa se ei ollut mahdollista ja asian käsittely luonteensa vuoksi vaati

yksilöityä lainopillista neuvontaa ja Kuntaliitto kuntien edunvalvonta- ja neuvontaorganisaationa oli luonnollinen yhteistyökumppani meille luottamushenkilöille.

Tiedonsaantipalaveri ei liittynyt millään lailla kaupunginhallituksen viralliseen toimintaan, vaan oli luottamushenkilöiden oman tiedon vahvistamista. Kaikkien neuvotteluun osallistuneet nimet, Eija Stenberg, Seija Puputti, Sanna Metsälä näkyivät kutsussa ja Teams-kokouksen kutsuin kokoon Eija Stenbergin pyynnöstä. Neuvotteluun osallistuneet esittäytyivät omilla nimillään, ei puheenjohtajistona. Neuvottelu on käyty näistä lähtökohdista. Asiassa ei ole mitään epäselvää. Teams-kokouksen koollekutsujana dokumentit ovat minulla tallessa. Moitittavaa ja ala-arvoista on perusteettoman syyllisyysosoittaman esille tuominen.

6. Johtopäätös

Käsitykseni on, että koko asiaa ei voi käsitellä esitellyltä pohjalta. Asia vaatii luottamushenkilöiden oikeusturvan kannalta perusteellisen puolueettoman selvityksen ja samalla tulee arvioida myös kaupunginhallituksen puheenjohtajan, kaupunginjohtajan ja lakimiehen toiminta asiaan liittyen.

Luottamushenkilöitä kohtaa esitetty syyllisyysosoittama on täysin liioiteltu ja lakiin perustumaton. Enempi kysymyksessä on luottamushenkilöiden saattaminen huonoon valoon viranhaltijoiden toimesta, mikä herättää monia kysymyksiä.

Perusteeton asian käsittely ja kaupunginhallituksen päätös tulisi lainvastaisena poistaa. Käsitykseni mukaan kaupunginhallitus kokonaisuudessaan on esteellinen käsittelemään tätä asiaa.

Asiakokonaisuus tulisi sellaisenaan siirtää valtuuston käsiteltäväksi tilapäisen toimikunnan asettamista varten, joka sitten arvioisi Savonlinnan kaupungin hallinnon toimivuutta.

Varaan itselleni oikeuden ryhtyä lainmukaisiin toimiin kaupunginhallituksen päätöksen esittelyyn ja käsittelyyn liittyviin ja edellä mainittuihin virheellisyyksiin ja laittomuuksiin osallistuneita kohtaan.

Sanna Metsälä

Viite: 24.2.2021 allekirjoittaneelle sähköpostitse toimitettu Savonlinnan kaupunginhallituksen
22.2.2021 kokouksen pöytäkirjan ote

Kaupunginhallituksen jäsenenä olen toiminut kuntalakiin ja Savonlinnan kaupungin
hallintosääntöön pohjautuen.

Jos luottamushenkilön voidaan todennäköisin perustein epäillä syyllistyneen
toimessaan ilmeiseen virkarikokseen, tulee asiasta tehdä viipymättä rikosilmoitus.

Lauri Kosonen
Maatalousyrittäjä, Savonlinnan kaupunginhallituksen jäsen

Savonlinnassa 19.3.2021